

DOM, CESARJAI
 VSE ZA VERO

Domáci Prijatelj.

Zabavno-poučna priloga „Mir-u“.

Leto II.

V Celovcu, 30. marca 1898.

Štev. 6.

Veljave dom.

„Ponemči se, vbogi Slovenec!
 Če hočeš veljavo imet,
 Takó nagovarja Te Nemec,
 Na videz za blagor Tvoj vnet;
 Od druge strani pa Taljani
 In clo tisti vbogi Furlani
 Trde, da Ti nič ne veljaš,
 Če — laški, furlanski ne
 znaš.“

Slovenec se daš zapeljati,
 Ker misliš, da res je takó,
 Jezika c'lo svoj'ga sram'vati,
 Češ: to je le kmetsko, grdó;
 A tuje hitiš se učiti,
 Z jeziki veljavo množiti,
 Ker prav'jo, da koljkor jih
 znaš,
 Za toliko ljudi da veljaš.

Ti res se navadiš po troje
 Jezikov, da več bi veljal,
 A Nemec in Lah zna le svoje,
 Le redko, da drugo bi znal.
 Če bil bi pregovor resničen,
 In svet proti Tebi pravičen,
 Bi moral Ti torej veljat —
 Za Nemce al Lahe tri hkrat.

Pa vedi pregovor ta laže,
 Ker žalostna skušnja uči,
 Da tujcem le prednost se kaže,
 A Tebi se huda godi.
 Glej tujci, ki svoje le znajo,
 Vse službe najboljše imajo,
 A Ti, ki jezikov več znaš,
 Jim komaj za slugo veljaš.

Ko se Ti godi tak narobe,
 Kako se nek ne bi jezil!
 Al sam največ kriv si te zlobe,
 Ker tujstvo čez vse si čestil.
 Če prav torej bistre si glave,
 Veljave ne najdeš si prave,
 Ak v tujstvu jo pridno loviš,
 Pa — svoje teptati pustiš.

Glej tujcu le mar da Te davi,
 Če tudi jezike vse znaš,
 Zatinan boš drevi in davi,
 Dok — svoj'mu veljave ne daš.
 V deželi kjer tujščina vlada,
 Domače — propada in strada,
 Zapomni si to domačin,
 Če nočeš bit — večni trpin.

Namesto se vzdignit visoko,
 Kar tujci obečali so,
 Pa padeš tak silno globoko
 In sebe ponižaš takó,
 Da tisti, ki bolj Te zatira,
 Veljavo si večó nabira;
 Če s takim pa sam tud držiš,
 V neumnosti vse prekosiš.

Ti praviš: Kaj čem pa storiti,
 Ko vidim, da tujc le veljá?
 Jaz moram v njegov rog trobiti,
 Če tudi mi národ teptá;
 Al s tem le še bolj sebe vmažeš,
 Vso čast in poštenje si kradeš,
 Postaneš clo — Judež Škarjot,
 Gnjusoba največa povsod.

Zatorej Slovenec moj zlati,
 Ko v mreže Te svoje lové,
 Nikar se ne pusti goljfatí,
 Če tudi Ti ovsa molé.
 Otrési se tujčeve zmote,
 In reši se take sramote,
 Da moraš bit sluga povsod,
 Kjer moral bi biti gospod.

Jezike učite se tuje,
 Je dobro sicer in lepó,
 Ker večkrat se jih potrebuje,
 To vedno je bilo takó;
 Al vse to Ti nič ne pomaga,
 Ker tujčevej peti podlaga
 Ostaneš, če tuje čestiš
 A svoje — teptati pustiš.

Pred vsem torej, bratec predragi!
 Poslušaj moj pametni svet:
 Za jezik slovenski svoj blagi
 Čez vse moraš biti unet.
 Poskrbi mu tisto veljavo,
 Ki daje jo národno pravo,
 V njem naj v šolah vse se uči,
 V njem piše in sodba vrši.

Kdor služi pri tebi si kruha,
 Zatisni mu dobro v spomin:
 Slovenskega mora bit duha,
 Naj tujec bo al domačin.
 Pa prvi naj bo le Slovenec,
 Potem še le Lah ali Nemec,
 Če Tvoj'ga jezika ne zna,
 Pa naj le ostane domá.

Ko torej zatira Te Nemec
 Mu reci: „Presneti dihur!
 Na svetu zató ni Slovenec,
 Da ž njim bi pometal nemčur.
 Nikar me torej ne zametaj,
 Pred svojim tud pragom pometaj,
 Ker tvoje gospodstvo stori —
 Iz dobrih Slovencev — smeti.“

„Z jeziki me tujmi ne muči,
 Če tudi kaj tujščine znam,
 Mar sam se slovensčine uči,
 Če hočeš služiti med nam'.
 Jaz moram se tudi učiti,
 Če hočem na tujem služiti,
 Tak tudi, kjer biva moj rod,
 Naj vlada moj jezik povsod.“

„Izrek tvoj lepó se scer sliši,
 Da znanje jezika — veljá,
 Kakó pa sme biti naš viši,
 Ki naš'ga jezika ne zna?
 Obrni pregovor svoj na-se,
 Scer sam nisi vreden klobase:
 Kdor naš'ga jezika ne zna,
 Je prav, da tu — nič ne veljá!“

Takó se odreži Slovenec,
 Potegni za mili svoj dom,
 Naj mami Te Lah ali Nemec,
 Vsem spletkam se stavi v okom.
 Saj veš, da dosežeš veljavo,
 Če delaš pred vsem le za Slavo,
 Da srečen postaneš nje sin —
 Iz srca želi — Pivčanin.

Božja kazen.

(Povest iz Črnogore, Slovincem priobčil Fr. O.)

Gospod, odpusti nam naše dolge,
 kakor mi odpuščamo svojim dolžnikom!

Bilo je meseca junija. Polna luna se je bila pokazala nad Črnogoro, da so se vrhovi po gorah zalesketali v mesečnem lesku, in po stezi, ki se vije med skalnatimi stezami, je tekel urno ko divja koza čvrsti fantalin Ivan, sin Marka Negoviča. Po črnogorskej šegi mu je visela na rami dolga puška, in za pasom sta mu tičala dva samokresa in handžar.

„Kam se ti tako mudi in po noči? ga je vprašal neki star pastir, ki je brzotekočega Ivana poznal.

„Dol v Albanijo in na manijske poljane“, mu ta odgovori ter se za časek ustavi; moram se maščevati, hudo maščevati, torej ne smem izgubiti časa. Če mi bo sreča ugodna, da najdem sovražnika moje rodbine, mu jutre solnce ne bo več posijalo.“

„In kdo je ta nesrečni“, ga vpraša pastir dalje, „ki mu po življenju strežeš?“

„Morilca mojega brata osebno še ne poznam“, mu odgovori Ivan; „pa to nič ne dé, saj ima zlahto, ki jo poznam, in gotovo mi bo kdo izmed nje prišel v pest, in potem gorje mu!“

„Naj te skušen stavec posvari!“ mu je rekel pastir, in ne poslušaj strasti. Prepusti maščevanje Bogu in

človeškim postavam, kajti če tudi te zločinca včasih ne morejo kaznovati, ker ga ne zvedó, ga vendar vsevidni večni sodnik prej ali poznej kaznuje. Vem, da je nekrščansko in strašno krvno maščevanje pri nas še navadno, pa tudi vem, da je Zveličar, ki je na lesu sv. križa svojim mučiteljem odpustil, zapovedal: „Ljubite svoje sovražnike in odpustite onim, ki vas žalijo, ako hočete pri Bogu usmiljenje najti!“ In ti nespameten mladenič hočeš umoriti nedolžnega samo zavoljo tega, ker je soroden morilcu tvojega brata? Si-li moremo misliti hujše divjaštvo, kot je ta nekrščanska maščevalnost, v katerej razvnet človek pozabi Boga in človeške pravice? Sram te bodi, Ivan! tako grozovitega in nepravičnega te nisem mislil. Pomisli na blagor lastne duše in tudi na nevarnost, na pogubo, ki ti pri tem strašnem naklepu preti!“

„Molči, star godrnjač! Pridigaj drugim svoje nauke, ako te poslušajo, mene ne odvrneš od mojega naklepa.“ Tako je govoril Ivan ter je z nogo ob tla bfil, in na temnem licu se mu je bralo, da mu je duša razburjena. „Vem, kaj mi je storiti, kajti kri ubitega brata vpije in tirja maščevanje, ki mu tudi bode tako gotovo, kakor se luna nad menoj na nebu lesketa; pri njej prisegam, da ga čem maščevati.“ — „Ti ne veš“, nadaljeval je mirneje opiraje se na svojo puško, „koliko žalost je napravil morilec mojej rodbini. Poslušaj me: „Pred nekoliko tedni bila sva z bratom v Budvi na sejmu. Neki Albanec iz Manije me je hotel pri kúpu prevariti, torej sva se začela prepirati in naslednje se je vnelo psovanje in tepenje. Bil sem v velikej nevarnosti, Albanci bi me bili ubili, da ni mi brat pritekkel na pomoč. Že so me imeli na tleh, in neki Albanec je že zasukal sekiro nad mojo glavo, pa v tem trenutku ga je moj brat naglo s kolom na tla pobil, in drugi to videti, so se preplašili; ta trenutek porabim in skočim kviško ter jo brzo pobrišem v stran. Brat moj jo potegne za menoj in še le na strmej pečini, kamor sva se bila priplezala, sva se odpočila, videvša, da naju ne sledé. Lagano potujeva domu ne mislé več na to, kar se je bilo zgodilo, kar na enkrat zaslíšiva za nama strel, in brat se zgrudi na tla britko kričaje: „Usmiljeni Bog, ranil me je!“ Divji posmeh je od skalovja odmeval in mi je na ušesa donel, in ko hočem bratu na pomoč priskočiti, stojé ne daleč trije oboroženi Albanci iz Rodičeve rodbine, prebivajoče v Maniji; se mi grozé so me hoteli napasti. Hitro vstrelim s puško in samokresi, pa nikogar nisem zadel, torej sem moral peté odnesti in brata prepustiti groznej osodi. Od tega dné nismo nič več slišali o njem.“

Uboga mati je jokala po ubitem sinu in je žalovala, da je naslednje zbolela — in včeraj smo jo pokopali. Pri njenej smrtnej postelji je žalostni oče tirjal, da prisežem osveto, tirjal je prisego, da ju čem oba maščevati. Mrzlo roko umrle matere na svoje srce položivši sem živo prisegel, da ne mirujem, dokler se mi goreča želja, se maščevati, ne bo izpolnila.“

„Obžalujem te zaradi te izgube“, mu je dejal pastir, „pa maščevanje ti ne bo matere in brata povrnilo, marveč vznemiril si boš s tem nesrečnim dejanjem svojo vest, da boš še nesrečnejši nego si zdaj.“

„Zato moj sin! poslušaj moj svet in prepusti maščevanje Bogu. Človek naj ne sodi človeka, saj smo si vsi bratje med seboj, vsi smo otroci nebeškega Očeta, kateremu samemu gre se maščevati.“

Dobri starček ga je zastonj svaril, opominjal in prosil, kolikor je mogel, Ivanovo srce je ostalo trdo kot

kamen, še mrzil se je; čez skalino skočivši je zginil v klancu, ki drži tje na manijsko planstvo.

„Zaslepljeni mladenič! naj bi se nikdar ne kesal, da nisi hotel mojih opominov poslušati, je kričal pastir za odišlim, odkril svojo sivo glavo ter vzdignil oči proti nebesom in molil: „Oče naš, kateri si v nebesih, odpusti nam naše dolge, kakor mi odpuščamo svojim dolžnikom!“

* * *

Luka, Ivanov brat, ni bil smrtno ranjen, kakor je ta mislil; vendar so bile njegove rane precej nevarne. Ko so Albanci spoznali, da omenjenega prepira ni bil on kriv, so se ga usmili ter so ga na nosilnici, iz vej spleteni, odnesli v svojo domovino.

„Kroglja, ki te je zadela, ni bila namenjena tebi, temuč tvojemu hudobnemu bratu, ki ga poznamo kot prepirljivega človeka,“ so mu dejali, „in ker nas ni bila volja ti kaj žalega storiti, smo dolžni tvoje rane lečiti, Ivan pa naj se nas varuje.“

Nesli so Luka k poštemu starcu, ki je po vsej okolici slovel kot zveden ranocelnik, da ga naj zdravi. „Kum Juro!“ so mu rekli, „prosimo te, skrbi temu mladeniču za zdravje, stroške ti čemo povrniti in za tvoj trud te dobro poplačati.“

Prijazni starec preišče rane, je obveže, in Mara, njegova milosrčna hči, mu je pomagala ter je oslabelemu Luku pripravila mehko postelj, potem pa ga je vljudno s hladilno pijačo pokrepčala. In ko ga je od prevelikih ran mrzlica napadla in je bolnik trpel hude bolečine, je dobra devica mnoge noči pri njegovej postelji bedela in mu stregla, kakor lastnemu bratu. Ta marljiva postrežba in Jurova umetnost ste ga smrti oteli, in Luka je v malo tednih spet ozdravel.

Oh, ko bi njegova mati bila zvedela, da njen sin, ki ga je mrtvega mislila in objokovala, še živi, ko bi bila zvedela, da je pri dobrosrčnih ljudeh in da bo ozdravel se skoro domu vrnil, to bi jo bilo utešilo, ona bi ne bila zboleta in umrla od žalosti!

Ali tedanje sovražne razmere med Črnogorci in Albanci so bile krive, da nikdo ni hotel Lukovim roditeljem te tolažbe prinesti, in hudobni in lakomni Ivan se na tihem veselé, da je starejega brata ta nesreča doletela; tudi ni hotel po njem popraševati, saj je bil zdaj sam dedič po svojih stariših.

Hudobni Ivan hrepené po maščevanju odrine nekega dné od doma tje v Manijo, da tam preža na Rodičevo rodbino in se nad njo maščuje. (Dalje sledi.)

Junak z mečem in rožnim vencem.

Bilo je zadnje dni meseca avgusta l. 1884., ko je bila slavna božja pot na sv. Višarje na Koroškem prav posebno mnogoštevilno obiskana. Tudi knezoškof dr. Jožef Kahn, ki se že od začetja svojega vladikovanja zanimljejo za to slavno božjo pot, so bili tiste dni na Višarjah. Nekega dné pride zjutraj sel s poročilom: Nj. ces. Visokost nadvojvoda Albreht prosi, da bi se okoli 10. ure darovala sv. maša; dotlej se nadeja, da dospe gori. Prevzvišeni knezoškof, ki so bili zjutraj ob štirih že v spodnjici, sklenejo sami ob 10. uri darovati sv. mašo. Knezoškof, sedem romarskih duhovnikov in vsi božjepotniki gredo pobožnemu maršalu avstrijske armade naproti do tako zvanega „ločilnega mesta,“ kjer slišijo božjepotniki navadno poslednjo pridigo. Sivolasi nad-

vojvoda je šel peš, oprt na palico, ker že prej je razjahal konja, da bi šel zadnji kos pota peš do milostnega kraja. Nadvojvoda je bil vidno iznenaden, ko ga je pozdravil nadpastir krške škofije. Po kratkem počitku je bila Nj. Visokost pri pontifikalni sv. maši. Med celo sveto mašo je klečal najvišji zapovednik avstrijski armadi pred milostnim altarjem ljube Matere božje in pobožno prebiral jagode rožnega venca. Po sv. maši je povedal nadvojvoda knezoškofu in duhovščini te-le presrčne besede: „Ko sem bil pred nekaj leti bolan, prišlo je več mojih vojakov na to strmo goro, da bi mi izprosili od Matere božje višarske zdravje. Danes sem pa sam prišel gori k ljubi Materi božji, da se ji zahvalim za podeljeno zdravje, zlasti pa, da molim za svoje ljube vojake.“ Čez malo ur je ostavil pobožni romar milostni kraj in šel skoro vso pot po griču doli peš.

Ko je obiskal med opravljanjem mestno župno cerkev v Wels-u, ogledoval je posebno z zanimanjem Lurško votlino, ki je bila že izdelana, in je opravil pred nogami brezmadežne Device svojo molitev.

Kedar je bival nadvojvoda v svoji palači na Dunaju, in če je kdo izmed mnogoštevilnih služabnikov zbolel, ukazal je takoj, da naj gredo po duhovnika. Kedar je pa ta prišel, pokazal je globoko spoštovanje najsvetejšemu Zakramentu, spremljal ga je večkrat v bolnikovo stanovanje in molil tam kleče, dokler ni bil ves obred končan, — na kar je še duhovnika spremil do hišnih duri.

Ko se je začel ljuti boj na višini pri Kustoci, poslal je vojskovodja nadvojvoda Albreht po duhovnika, in ta je moral prej blagosloviti vrle vojnike, ki so med tem po predpisih skazali čast Najsvetejšemu, in še le potem, ko je vsemogočni Gospod vojskinih trum blagoslovil junaške Avstrijce, jih je poslal poveljnik v boj in si z njimi priboril toli slavno zmago.

Zmagalec pri Kustoci se ni sramoval vzeti rožni venec v roke in ga pobožno med vsem ljudstvom moliti. V tem prelepem molitveniku katoliškega kristijana je iskal in tudi našel moči, tolažbe in miru; rožni venec je bil njegov vedni spremljevalec, zlasti v boj in vsakokrat tudi v zmago!

Po pravici se torej lahko reče o njem, da je bil junak z mečem in rožnim vencem! „Dan.“

Pogrebne navade drugod in pri nas.

„Srečna dežela Indija, kjer sneg ne pade in dežja ni.“ Tam menda s klobasami plot gradijo, ki niso smrekove, temveč mesene. Tam blizu je tudi dežela Siam, kjer od samega bogastva dva kralja imajo, višjega in nižjega. Tako se pripoveduje o njih.

Kedar tam kdo umrje, ga ne nesó skozi duri, temveč skoz steno naredé luknjo in ga denejo ven. Potem ga naglo nesó okoli hiše, da bi duša pozabila, kje je uhod, in ne hodila več nazaj strašit domačih ljudi.

To se bere od Siamcev v daljni Aziji, in to me opominja na nekaj podobnega pri slovenskih Ziljanih. Kedar nesejo mrliča čez hišni prag, poklukajo Panagorei s parami trikrat na tla in rečejo: „Hvaljen bodi Jezus Krist, tukaj sem ne pridemo več!“ Potem denejo pare na voz, sorodniki stopijo za voz, in kedar konj nategne, takrat potegnejo sorodniki voz s parami trikrat nazaj.

Bilo je to nekdanje znamenje, kako radi bi sorodniki še ohranili rajnega v hiši, ako bi bilo mogoče.

Ta lepi pomen národne šege ali navade se je pozabil; le tu pa tam kak starec še zna razložiti. Ljudstvo zdaj pravi: To mora se tako zgoditi, da mrtvi ne bo hodil strašit v hišo nazaj.

Enakih navad se najde še marsikje. Nekatere so lepe in pomenljive, druge pa vražne in tudi kosmate. Prav je, da se vraža podira, gledati je tudi na to, da se s plevelom ne izruva tudi pšenica. Stara navada je pa često zlatá vredna.

† Franc Rup.

Gospodarske stvari.

Žitne cene so nizke, kako je torej gospodariti?

„Kmeti stan propada, poljedelstvo se ne izplačuje,“ tako se danes povsod toži. Res so cene žitu zelo nizke. Pa tudi se ni nadejati, da bi v bodoče stalno in znatno poskočile. Zaradi tega ne kaže kmetovalcu sejati žita za prodajo.

Kaj je torej početi? Ali naj kmet propada, ali pa naj se samo revno živi s koščekom kruha? Ne! To ne sme biti! Kmetovalec mora napredovati. Ali kako? Treba je marljivo delati, štediti učiti se naprednega kmetijstva in se poprijeti drugih panog kmetijstva, katere obetajo več dohodkov.

V sledečem bom skušal povedati nekaj nasvetov, kako je mogoče v gospodarstvu napredovati.

Kmetovalec naj obseje samo toliko polja z žitom, da ga pridela toliko, kolikor ga potrebuje za svojo družino in za svojo živino. Kaj pa naj počne z drugimi njivami? Ali naj leže prazne? Ne! Na preostalo polje naj poseje detelje, trave, korenstva in druge živalske piče. Kolikor je mogoče naj izpremeni njive v travnike, a travnike naj umno obdeluje. Pravilno obdelovanje travnikov bodi jeden izmed najvažnejših opravkov kmetovalčevih.

Ko si je pripravil na ta način zadosti dobre krme, naj se poprime živinoreje. Ali za živino je treba primernih hlevov, dobrega gleštanja in umne vzreje. Kdor se bo na vse to oziral, tisti bo napredoval; kajti umna živinoreja je danes neprecenljive važnosti, ona daje kmetovalcu največ dohodkov. Za enega debelega vola dobiš več, nego za 30 do 40 birnov pšenice; dober in mlad konj vrže skoro več, kakor 100 birnov ovs, a debela svinja je toliko vredna, kakor 20 do 25 birnov turšice (sirka). Te številke govoré menda dovolj jasno, da se je kmetovalcu krčevito okleniti umne živinoreje.

Katera vrsta domače živine pa je najkoristnejša, katera prinaša največ dohodkov? Na to vprašanje se ne more natanjčno odgovoriti, kajti o tem odločujejo krajevne in gospodarske razmere. No, toliko se pa mora vendar reči, da je v obče najvažnejša govedoreja, potem pride reja svinj, kónj in ovac. V obče sem rekel, kajti mogoče je tudi, da je za tega konjereja najvažnejša, a za drugega reja ovác; to je odvisno od gospodarskih in krajevnih razmer, kakor sem že gori omenil. Katera vrsta domačih živalij se more torej najbolje v denar spraviti, tista naj se večinoma redi in najbolj neguje.

Tuje dežele so pokupile na Koroškem že mnogo belanskih plemenih goved. Bosenska vlada kupuje vsako leto na Koroškem in Tirolskem belanska goveda in jih prav dobro plačuje. Zadnjič je pustila kraljevska hrvatska vlada mnogo tisočakov na Gorenjskem, kjer je kupovala plemena goveda belanske pasme. Dobri konji se plačujejo po 200 in še več goldinarjev po komadu, dobro rejen enoleten prašič pa se more prodati za 60 do 70

goldinarjev. Ali niso to številke velike, ali niso vredne, da se o njih in o važnosti umne živinoreje natanjko pre-mišljuje?

Da kmet bolje in hitreje napreduje, poprijeti se mu je še drugih postranskih panog kmetijstva.

V prvi vrsti mi je omeniti sadjereje. Ta panoga je pri nas precej zanemarjena. Pri naših bratih Hrvatih in Srbih je sadjarstvo mnogo bolj razvito, kakor pri nas. Nedavno tega mi je pravil neki posestnik iz Hrvaške, da mu je vrgel lani sadni vrt okroglih 300 rajniš. Mošt (iz sadja) je zdrava, dobra in cena pijača; za dobro in lepo sadje se najde zmeraj pošten kupec.

Čebelarstvo nosi nekaterim precej dohodka. Kar pa je mogoče tudi drugemu, samo dobre volje je treba.

Vrtnarstvo bi se moglo v obližju večjih mest tudi znatno popolniti.

Perotnistvo je pri nas precej zanemarjeno. Toda to ni prav, kajti jajca, piščance, race, pure in goske kupujejo po mestih precej drago. Ta vrsta človeške hrane se vozi tudi v večja mesta po železnici. Ali ni škoda za koroške gospodinje okolu Celovca in Beljaka, da se dovažajo pure in drugo perutnistvo v ti mesti iz Štajerskega in Hrvaškega, in da se proda tam ena pura ali goska za 3 do 4 goldinarje. Ali ne bi ve, slovenske gospodinje, lahko vtaknile ta denar v žep. Znana mi je neka gospodinja, katera dobi vsako leto do 200 rajniš za jajca in perutnistvo. Poprimite se torej, drage ro-jakinje, v večji meri perutnistva in prepričale se boste, da vam bo donášalo precej dohodkov. *Franjo.*

Čebelar oglej pomladi vse panje, če imajo matice, koliko imajo krme, kakšno je satovje, če je v njih dovolj gorko, in če je v njih dosti, preveč ali premalo prostora.

Drobiž.

Zabranjeno sovraštvo. V nekej fari na Švicarskem bi bili imeli dné 10. kimovca l. 1890. škof pri-ti novo cerkev blagoslovit. Cela občina si je prizadevala, da bi svojega dušnega pastirja tudi vredno sprejela. Župan je zaukazal, da naj se ulice, po katerih bodo prišli škof, okinčajo in naj se opusti tudi vsako javno delo. Ta ukaz je bil vsem prav. Le nek gostilničar, ki je bil veri sovražen, ni nikoli šel v cerkev in tudi ni sprejemal sv. zakramentov, ni bil zadovoljen. Sovražno se je iz-razil: „Tega (menil je škofa) bi lahko tudi na enem vozičku pripeljali. Hajdi! Kdor na ta dan dela, temu plačam dvakrat!“ Ali prišlo je drugače. Dan pred tem godom je prišla usmiljena sestra k duhovniku iz bolniš-nice in rekla: „Imamo danes hudega bolnika; danes zjutraj so prinesli gostilničarja N., ki je v pijanosti po noči po stopnicah padel in ki je kakor mrtev!“ Duhov-nik je zaukazal pri bolniku ostaniti in ga poklicati, če bi k zavesti prišel. Drugi pa so svetovali gostilničarja de-jati v sv. olje, kar se je tudi zgodilo. Drugi dan so prišli škof in slovesno so bili sprejeti. Vse je bilo okinčano, le ena hiša je bila pusta in zaprta; kajti njen posestnik, kateri se je prej tako sovražno izrazil, je ležal mrtev v bolnišnici. On je umrl, ne da bi bil prišel več k zavesti.

Božja ušesa. Leta 1865. pride v nekej vasi na Tirolskem predrzen fant k svojemu župniku, ter ga prosi, naj bi njegovega psa spovedal! Žalosten pogleda du-hovnik brezbožnega človeka ter reče: „Ne zabi! Ljubi

Bog ima dobra ušesa in on kaj tacega ne presliši. More se zgoditi, da bi ti enkrat rad duhovnika imel, ki bi te spovedal, ali ti ga morda ne boš dobil.“ Od tega časa preide sedem let. Predrzni človek se oženi in dva tedna pozneje gre v gojzd drva sekati. Drevo pade in zadene predrzneža k smrti. Akoravno je duhovnik hitel, da bi ranjenega spovedal, je prišel vendar prepozno. Ko je prišel, je bil oni že mrtev in je tako brez spovedi moral iti pred Boga.

Uganke.

Sestav.

Nastopne črke oziroma zloge: a, bar, ben, berk, blan, bo, cis, čan, črm, e, e, e, gož, i, ja, ja, ja, ju, la, li, lim, me, mil, mit, nar, ne, o, po, re, ri, se, si, si, te, to, tro, vest, vi, zi, žem, žn — sestavi tako, da bodejo sestavljene besede pomenjale: 1. kranjsko mesto, 2. lastnino vsacega človeka, 3. mažarsko mesto, 4. lepilo, 5. del dneva, 6. krstno ime, 7. cvetlica, 8. sadunosno drevo, 9. rojstno mesto svetnika, 10. ime človeškega plemena, 11. lovca v vodi, 12. ime staropisemskega preroka, 13. ogenj, 14. dragocen les, 15. obljubljeni kraj, 16. kar mnogokdo rad bere, 17. prebivalca otoka, 18. žensko krstno ime. Ako potem čitaš začetne črke teh besedij navzdol in konečne črke navzgor, povejo ti ime znamenitega molitvenika in njegovega odličnega pisatelja. —*pl*—

Rešitev v prihodnji številki.

Rešitev čveterokotnic v 5. številki.

1.				2.			
K	L	O	P	Z	V	O	Ž
L	E	C	A	V	O	D	A
O	C	E	P	O	D	E	R
P	A	P	A	Ž	A	R	A

Uganke v štev. 4. in 5. so rešili: Merčjak K., Zablatnik J., Zablatnik M., Frank A., Gradišnik K., Cikulnik U., Kues K., Riepl A., Rabič U., Rah H., Mesner F. učenci in učenke „Narodne šole“ v Št. Rupertu ob Velikovcu; M. Tišler, A. Havbic, F. Cehner, Bol-tičar B., M. Urak, učenke v Št. Kancijanu; A. Kaplan v Št. Kanci-janu; V. Urabl v Dolu pri Logivesi; J. Rupnik v Zadlogu; M. Bobnar v Lahovcih.

Smešničar.

* Kdo zna bolje? „Ti, Janez, če me ne puštiš pri miru, te bom tako udaril, da boš kosti v ruti domov nesel.“ — „A jaz te bom počil tako, da boš sodnji dan trobento preslišal.“

* V nekej šoli, v kateri je bilo precejšno število otrok, pisal se je jeden tudi Strela. „No, Jurček, včeraj sem vam razkladal, kaj da je blisk in elektrika, povej mi zdaj ti, kaj je torej strela? — „Strela je sosedov Ma-tiček z belimi lasmi, ki tukaj zadej za mojim hrptom sedi!“ odreže se naglo Jurček.

* Mojster: „Poglej, koliko je na uri?“ Fant: „Nič.“
Mojster: „Kako to?“ Fant: „Saj še ena ni.“